

feiten en meningen uit de media- wereld

TONY VERHELLE

EN

WIM VAN DER BIESEN

Het ministerieel besluit van 6 februari 1979 "tot reglementering van het verhuren van films bestemd voor commerciële vertoning" dat verschenen is in het Staatsblad van 30 maart, dreigt de troebele verhouding tussen de BIOSCOOPEXPLOITANTEN en de FILM-VERDELERS te doen ontaarden in een regelrechte boycot van de distributeurs tegenover de kleinere bioscopen die minder dan 1500 bezoekers per programma of per week als referteschijf kunnen voorleggen.

Het ministerieel besluit heeft namelijk een reglementering uitgewerkt waarbij de bioscopen in twee categorieën ingedeeld worden.

Tot categorie A behoren de bioscopen met een zogenaamde referteschijf van minder dan 1500 bezoekers per programma of per week. Bioscoopcomplexen en zij die meer dan 1500 bezoekers hebben, behoren tot categorie B. Aan die opsplitsing beantwoorden maximum verhuurprijzen. De zalen van categorie A betalen aan de verdeler à rato van de verkochte biljetten 30 tot 45 % van de netto-ontvangsten. De bioscopen van categorie B betalen maximaal 57 % maar als zij niet aan hun weekgemiddelde komen wordt de maximumgrens teruggebracht tot 40 %. Met deze reglementering prefereren de filmverdelers de meer rendabele B-zalen waardoor de overgrote meerderheid van het Belgisch bioscoopnet (A-zalen) zonder films dreigt te vallen.

Het direct verzet van de bedreigde bioscoopuitbaters, die de vastgestelde referteschijf op 300 i.p.v. 1500 toeschouwers willen terugbrengen, heeft het in werking treden van dit overheidsbesluit (voorlopig) doen uitstellen.

C.V.P.-voorzitter, LEO TINDEMANS, is kennelijk niet gelukkig met het zondags TV-programma "IEDER Z'N WAARHEID". Nadat hij aan slechts drie uitzendingen had meegewerkt zei de ex-premier begin juli dat het programma waarin de vier partijvoorzitters eens per maand met elkaar geconfronteerd worden, versleten is. Hij acht dergelijke confrontatie "achterhaald, omdat men niet op dit peil tussen partijvoorzitters spreekt". Tindemans verwacht dan ook dat de B.R.T." de versleten formule zal aanpassen".

B.S.P.-voorzitter KAREL VAN MIERT is het helemaal niet eens met de visie van Tindemans. Volgens Van Miert hebben heel wat kijkers belangstelling voor dit programma dat ook een grote weerklank krijgt en voor velen de enige mogelijkheid is om

de politieke toestand te volgen. Bovendien, aldus de B.S.P.-voorzitter, biedt dit programma een unieke kans om het publiek met diverse standpunten te confronteren, aangezien in de andere media meestal unilaterale informatie wordt aangeboden. Van Miert blijft dan ook gewonnen voor de formule en vindt dat het programma moet verder lopen.

Tijdens een academische zitting op de Europafeesten te Tiel begin juli hield staatssecretaris COENS een PLEIDOOI voor EUROPEES TV-NIEUWS. Hij ziet de verwezenlijking daarvan in een uitgebreide Eurovisie-nieuwsdienst die tevens een nieuwe, belangrijke stap zou zijn in de vorming van een echt Europees bewustzijn bij de Europese bevolking.

Op het Feest van de Nederlandse Cultuurgemeenschap hebben beleids mensen uit NEDERLAND EN VLAANDEREN het verlangen bekendgemaakt in de toekomst een GEMEENSCHAPPELIJK RADIOPROGRAMMA uit te zenden met als belangrijkste doelstelling "het uitdrukking geven aan en mede daardoor het bevorderen van de Culturele verbondheid van Nederland en nederlandstalig België, zowel ten behoeve van de inwoners van het eigen taalgebied als met het oog op de uitstraling in Europa van de cultuur van de nederlandstalige regio".

Via een Nederlandse langegolfzender en een Belgische middengolfzender zou, behalve het eigen taalgebied, een groot gedeelte van onze buurlanden worden bereikt, en 's nachts nog een stuk verder.

Waar Nederland op de internationale conferentie van Genève in '74-'75 een langegolf kreeg toegekend (173 KHz) op voorwaarde dat die samen met Vlaanderen wordt geëxploiteerd (en die zender moet nog gebouwd worden), kunnen de Vlamingen de grote middengolfzender die in maart 1980 te Wolvertem klaar komt voor dit doel gebruiken.

De exploitatiekosten van het gemeenschappelijk programma (dat zo'n 80 medewerkers zou tellen) worden op 225 miljoen BFr. geraamd. In België wordt voor de betaling hiervan gedacht aan een deel van de 800 miljoen die de schatkist jaarlijks overhoudt op de kijk- en luistergelden.

De zender zou zich richten tot drie doelgroepen. Eerst en vooral de bewoners van de nederlandstalige regio die eigenlijk over een nachtradio zouden beschikken. Een tweede groep zijn de landgenoten in het buitenland en een derde is deze van de "anderstaligen", ook deze die in onze gewesten wonen.

De stad Maastricht heeft als eerste reeds zijn kandidatuur ingediend als zetel voor de staf van deze gemeenschappelijke zender.

Op 17 juli 1979 werd in de Senaat het WETS-ONTWERP "tot behoud van de verscheidenheid in de opiniedagbladders" GOEDGEKEURD. (In de Kamer van Volksvertegenwoordigers gebeurde dit op 21 juni 1979). De nieuwe wet die als datum 19 juli 1979 kreeg, is een normatieve wet, waarvoor jaarlijks uitvoeringsbesluiten moeten komen. Zij heeft een definitief karakter en komt in de plaats van de voorlopige wet van 27 december 1974 die ieder jaar opnieuw door het parlement moest worden goedgekeurd. De inhoud van de nieuwe wet stemt nagenoeg volledig overeen met de modaliteiten die reeds voor 1978 voorzien waren. Het te verdelen bedrag werd echter verhoogd van 200 miljoen Fr. tot 225 miljoen, terwijl reeds beslist werd in de begroting van 1980 een bedrag van 250 miljoen Fr. te voorzien.

Naar aanleiding van het Senaatsdebat over dit wetsontwerp schreef Hugo Camps onder de titel "Siberisch" ("Belang van Limburg", 19 juli 1979) een vlijmscherpe commentaar, waaruit we volgende passages lichten :

"Deze week behandelde de Senaat het regeringsontwerp over de steun aan de opiniepers. Het heeft ons daarbij getroffen hoe harteloos en zelfs cynisch de woordvoerders van de Hoge Vergadering de moeilijkheden van sommige noodlijdende kranten ridikulizeerden. Alsof een dagblad meer of minder er niet zou toe doen. Perin en co stelden zich flagrant achter de junglewet : de sterke mag overleven, wie daarentegen op fragiele meeuwepootjes met gedeukte pluimen staat weg te kwijnen naar de eeuwige duisternis, moet dit lot maar gewillig ondergaan. Ook het persbedrijf dat zich niet weet te handhaven in de ongenadige spiraal van economische wetmatigheden moet de lichten durven doven, zo klonk het siberisch koel op dat senatoriële spreekgestoelte. Lang leve het economisch liberalisme dat de lijken laat liggen waar ze vallen en de ogen vol milde aandacht alleen wijd opengesperd houdt voor de overlevenden.

We voelen ons in dit honderdste levensjaar gelukkig persoonlijk niet aangesproken door de merkantiele superetiek van een paar senatoren die niet eens het onderscheid kunnen maken tussen het maatschappelijk nut van een persbedrijf en een fabriekje van nylonkousen.

(...)

De krant is meer dan een consumptieproduct. Het is de draaias van een rechtvaardige samenleving, van een massaal gedachtengoed dat naar vrijheid en verdraagzaamheid hunkert, van een permanente emancipatiebeweging die de lezer mondig en bewust wil houden en hem (haar) in staat stellen zélf zijn frakties van de waarheid te zoeken en te ordenen.

(...)

Want de waarde van een krant wordt niet alleen uitgemeten in het aantal lezers. Er is ook de eigen, onderscheiden boodschap die moet gehoord worden. En elk gezinnetje behoudt het recht op het intieme avondgeritsel van zijn vrij gekozen papieren spiegelbeeld".

Uit een onderzoek van de STUDIEDIENST van de BRT is gebleken dat de meeste VLAAMSE GEZINNEN een TV-TOESTEL IN HUIS hebben. Er zijn zelfs een hele groep mensen (15 %) die al 2 of meer toestellen hebben. Met dat 2de toestel wordt wel degelijk een bijkomend toestel in hetzelfde huis bedoeld en niet in caravan of buitenhuis. Het vermoeden dat het hier gaat om de oude, afgedankte zwart-wit toestellen wordt weerlegd door het feit dat 60 % van deze 2de toestellen draagbare apparaten zijn. Het aantal aangegeven kleurenkijkers ligt dit jaar op 67,53 % maar men mag gerust aannemen dat er nog heel wat kijkers on-aangegeven in kleur kijken.

Uit het onderzoek bleek ook dat nu al 60 % van de televisietoestellen in Vlaanderen aangesloten zijn op de kabeldistributie, terwijl 34 % de beelden ontvangen met een buitenhuisantenne, 3 % met een binnenhuisantenne en 2 % met een gemeenschappelijke antenne.

95 % van de ondervraagden kunnen nu beide BRT-netten ontvangen (tegen 90 % vorig jaar) evenals de beide Nederlandse zenders. Ruim driekwart heeft ook op Duitsland 1 en 2 een kijk en de helft ook nog op Duitsland 3 en de Franse netten. 28 % ontvangt RTL en slechts 6 % de BBC en 5 % de ITV.

Als besluit voegt de studiedienst eraan toe : "De passieve kennis die vele Vlamingen bezitten van de taal van de ons omringende landen én de neiging datgene wat uit het

buitenland komt vaak als beter aan te zien, draagt ertoe bij dat vele Vlamingen de mogelijkheid om vreemde zenders te bekijken ook benutten".

Sinds augustus 1979 kan men bij een Brugse firma terecht voor LICHTRECLAME OP VLIEGTUIGEN. Deze vorm van reclame bestaat al sinds 1972 in de Verenigde Staten, maar totnogtoe had niemand ze naar Europa meegebracht. Tot op heden is nog maar één vliegtuig met de lichtreclame uitgerust. Ze bestaat uit een elektronische letterband - zoals men op sommige gebouwen in de grote steden wel eens kan zien - die onderaan de vleugels is opgehangen. Naar keuze kan een woord of een steeds herhaalde tekst op deze letterband worden afgedraaid. Het systeem heeft echter de beperking dat het alleen maar 's avonds en bij tamelijk helder weer te gebruiken is.

In maart 1980 begint de BRT via het gewone TV-net met de eerste proeven van TELETEXT. Het systeem is gebaseerd op het Britse "Ceefax" waarbij de betrokken signalen als "blinde passagier" met het gewone TV-beeld worden meegestuurd. Een nadeel van Teletext tegenover het veel meer gesofistikeerd Viewdatasysteem (de beelden met informatie kunnen via de aan het TV-toestel gekoppelde telefoon op het eigen scherm opgeroepen worden) is het feit dat Teletext beperkt moet blijven tot een relatief klein aantal beeldbladzijden. De BRT waarschuwt de kijkers er ook voor nog niet direct over te gaan tot de aankoop van enige apparatuur, want eer men over de norm en de exploitatie op Europees vlak tot een overeenstemming komt, zal waarschijnlijk nog heel wat water naar de zee vloeien.

De GROEP-I DAGBLADEN - de in 1968 ontstane reclame-pool voor advertenties met nationaal belang - zal vanaf 1 januari 1980 ophouden te bestaan. De drie leden - N.V. DE VLIJLT (Gazet van Antwerpen, Gazet van Mechelen), N.V. VLAAMSE UITGEVERSMAAATSCHAPPIJ (De Standaard, Het Nieuwsblad, De Gentenaar) en de N.V. CONCENTRA DRUKKERIJ (Het Belang van Limburg) - besloten de werving van themareclame terug in eigen handen te nemen. De opheffing van dit 'conditiekartel' betekent een stap terug in de concentratie van

de publiciteitswerving. Een verhevigde concurrentiestrijd zal daarvan ongetwijfeld het gevolg zijn.

Het is nu weer bijna een half jaar geleden dat te Leuven de VLAAMSE ONAFHANKELIJKE GILDE VAN STRIP-AUTEURS werd opgericht. Dit initiatief is een navolging van Frankrijk en de Verenigde Staten waar deze tekenaars verenigd zijn in een syndicaat. Daar deze mensen in België bij geen enkele beroeps categorie thuishoren, zal deze vereniging nu zorgen voor een steviger onderling contact. Zo zouden de tekenaars zich graag de naam strip-auteur toegemeten zien terwijl ze totnogtoe door het leven gaan als "grafisch vormgever". Een ander doel van de vereniging is de uitgevers op hun plichten te wijzen tegenover de stripmensen en een eerste hulp hierbij is een zopas opgesteld typecontract voor strip-tekenaars.

Verder willen de tekenaars zich voortaan collectief verzekeren om de premies te drukken.

Een laatste maar zeker niet onbelangrijke doelstelling van de gilde is het bekend maken van de Vlaamse striptekenaars in het buitenland. Hiervoor wordt gedacht aan het inrichten van congressen en tentoonstellingen en het uitgeven van een eigen tijdschrift.

De N.V. HET RIJK DER VROUW heeft een meerderheidsparticipatie genomen in de N.V. Drukkerij - Heliogravuur C. Van Cortenbergh te Vorst, die ongeveer 70 personen te werk stelt. Aldus heeft de N.V. Het Rijk der Vrouw haar drukcapaciteit binnen haar groep aangevuld.

Bij de Nederlandse OMROEPEN heerst een lichte paniek. Uit een onderzoek is gebleken dat de KIJKDICHTHEID van de eigen programma's sterk DAALDE (ongeveer een kwart miljoen tijdens het 2de kwartaal van dit jaar in vergelijking met dezelfde periode vorig jaar). Voordat de resultaten van een nieuw uitgebreid onderzoek bekend zijn is niets met zekerheid te zeggen, maar men vermoedt dat de Duitse zenders en de BRT hiervoor grotendeels verantwoordelijk zijn, vooral dankzij hun betere filmprogrammatie met veel meer eigentijds werk.

Op z'n jaarlijkse persconferentie heeft de heer Wangermée, directeur-generaal van de R.T.B.F., gedurende ruim een half uur de resultaten trachten te weerleggen van een Sobemap-enquête die werd uitgevoerd in opdracht van de R.T.L. Uit dit onderzoek zou n.l. blijken dat de R.T.B.F. fel zou te lijden hebben onder de concurrentie van de commerciële Luxemburgse televisiezender, die het Belgisch publiek steeds meer probeert te bewerken. Volgens de heer Wangermée is het al te duidelijk dat de cijfers van het onderzoek in functie van de opdrachtgever werden opgesteld. Hij vergeleek o.a. de cijfergegevens van Sobemap met deze van het kijkonderzoek van z'n eigen omroep. Hieruit zou blijken dat de resultaten van Sobemap "uiterst tendentius zijn, en dus volkomen onbruikbaar". Anderzijds werd van B.R.T.-zijde bekendgemaakt dat de cijfers van de Sobemap-enquête tot in de kleinste bijzonderheden overeenstemmen met de resultaten van het permanent kijkonderzoek van de studiedienst van de B.R.T. De R.T.L. blijkt in ieder geval, terecht of niet, een voortdurende nachtmerrie te zijn voor de directeur-generaal van de franstalige Belgische omroep. Hij wil daar dan ook concreet iets aan doen.

De R.T.B.F. zal vanaf het nieuwe TV-seizoen een volwaardig TWEDE NET uitbouwen dat zal contrasteren met het eerste net, zowel wat betreft de algemene programmaopvatting, als inzake de dagelijkse programmatie. Terwijl het eerste net vooral op het grote publiek gericht is, zal het tweede meer mikken op specifieke doelpublieken. Bovendien zal het tweede net voortaan iedere avond om 22 uur een eigen nieuwsuitzending programmeren. Tenslotte kreeg het franstalige tweede net naast een nieuw gezicht ook een nieuwe naam: "RTBis" heet voortaan "Télé 2".

Op 19 september 1979 OVERLEED Charles REBUFFAT, HOOFDREDACTEUR VAN DE KRANT LE SOIR. In 1945 was hij zijn carrière bij Le Soir begonnen na rechtsstudie en tijdens zijn klim in de hiërarchie van de krant tot hoofdredacteur in 1972 kreeg hij tal van persprijzen, waaronder de Straatmansprijs, de Europese persprijs, de prijs van de Europese Journalistiek en de Europa-één persprijs. Geruime tijd was hij ook voorzitter van de Vereniging van Europese Journalisten en van de Internationale Unie van de Fransstalige Pers en Journalisten. Sinds 1963 doceerde hij ook aan de ULB.

Het BRITSE PUBLICITEITSKANTOOR AMS heeft de exclusieve RECHTEN verworven om bij Europese firma's gegadigden te zoeken voor RECLAMESPOTS die zullen worden uitgezonden op 2 CHINESE TELEVISIEKETENS. De ketens zenden uit in de provincies Guangzhou en Sichuan, waar soms tot 400 nieuwsgierigen verzameld staan voor één van de 700.000 TV-toestellen die beide provincies rijk zijn. Dertig seconden reclame zou 40.000 BFr. moeten kosten.

Op het 30e CONGRES VAN DE EUROPESE RADIO-UNIE werd vooral aandacht besteed aan de internationale sportgebeurtenissen. Zo wil de ERU op de Olympische Zomerspelen meer personeel ter plaatse dan totnogtoe door de Sovjet-Unie is toegestaan. Verder protesteert de ERU met klem tegen de ontzettende prijsstijgingen die de Europese Voetbalfederatie voorstelt. De UEFA heeft de Europese zendrechten de laatste jaren meer dan vervijfvoudigd. Wanneer deze bij zijn onredelijke eisen van 700 miljoen voor de wereldbeker in Spanje en 800 miljoen voor deze in Zuid-Amerika blijft zal de ERU deze sportmanifestaties niet uitzenden.

Tenslotte sprak de ERU-top zich nog uit voor een strenge controle op de reclame bij sportmanifestaties en gaf kritiek op het zgn. McBride-rapport van de UNO waarin een reglementering van het informatiewezen wordt voorgesteld.

Volgens de RAAD VAN BEHEER van de BRT verhindert de te verwachten beperking van de financiële middelen iedere mogelijkheid tot uitbereiding van de programma's in 1980. Zo wordt een vermeerdering van de zendtijd voor het tweede televisienet (voor de tweede maal) uitgesteld. Bij de radio worden ook de geplande nachtuitzendingen verdaagd, zolang het budget ze niet mogelijk maakt.

Uit een onderhoud dat de leden van de vaste commissie (van de Raad van Beheer) met de voogdijminister, Mevr. De Backer, hadden, blijkt dat deze laatste heeft toegezegd dat de BRT in 1980 - binnen de gemeenschapsdotatie - een toelage zal krijgen die hoger ligt dan deze van de R.T.B.F. Dit betekent dat indien de regering aan BRT en R.T.B.F. nog steeds een gelijke toelage zou toekennen, de minister van cultuur een dotatie kan verstrekken die hoger ligt dan deze van de andere cultuurgemeenschap.